

Dematerialisatie of papierloos voorschrijven is de situatie
 waarbij de voorschrijver geen papieren bewijs van elektronisch voorschrift meegeeft aan de patiënt
 en waarbij de patiënt bij de apotheker zijn geneesmiddelen zelf gaat afhalen of laat afhalen.
 Dit door middel het eID of rijksregisternummer van de patiënt.

1. Algemene Vragen

Kan je in een elektronisch voorschrift nog vrije tekst gebruiken?	
	Ja, een voorschrijver kan in een elektronisch voorschrift nog steeds vrije tekst gebruiken, bijvoorbeeld om magistrale bereidingen voor te schrijven of wanneer hij of zij in de software het juiste product niet terugvindt. Verbanden en ander medisch materiaal kan men om dezelfde reden voorschrijven door gebruik te maken van vrije tekst. De databank van beschikbare producten is aanzienlijk uitgebreid, zodat medicatie en aanverwante producten zoveel mogelijk kunnen voorgeschreven worden door het juiste product op te zoeken en aan te klikken. Vermits het vak "uitvoerbaar van" verdwenen is, kan de voorschrijver eventuele instructies (bijv. om toch later of op een bepaald moment af te leveren) toevoegen in het tekstveld van de gebruiksaanwijzing. In geen geval mag je na het opladen naar Recip-e en na het afdrukken van het bewijs van voorschrift nog (met de hand) producten of informatie toevoegen op het papieren document. De apotheker mag deze niet afleveren.
Waar kan de patiënt zijn of haar bewijs van elektronisch voorschrift raadplegen (Recip-e identificatienummer)?	
	<u>Patiënten kunnen zelf hun bewijs van elektronisch voorschrift raadplegen op mijngezondheid.be</u> Op mijngezondheid.be , bij de tegel 'medicatie', kan de patiënt doorklikken naar 'openstaande medicatievoorschriften'. Daar kan de patiënt zijn of haar elektronisch(e) voorschrift(en) met Recip-e identificatienummer bekijken.
Hoe kan je elektronisch voorschrijven indien je niet over een medisch softwarepakket beschikt?	
	Voorschrijvers die niet met een medisch softwarepakket werken, kunnen ook online voorschrijven via de gratis toepassing PARIS. PARIS staat voor prescription and authorisation requesting information system. <u>Klik op deze link om naar de startpagina van PARIS te gaan.</u>
Is een elektronisch voorschrift voor personen zonder een rijksregisternummer mogelijk?	
	Indien de patiënt geen rijksregisternummer heeft, kan een arts een BIS-nummer aanvragen. In het geval het toch niet mogelijk is om een BIS-nummer aan te vragen, dan is dit een geval van overmacht waarbij de voorschrijver dus op papier mag voorschrijven. Enkele voorbeelden van personen zonder rijksregisternummer zijn: <ul style="list-style-type: none"> · pasgeborenen (indien een kind een ISI+ nummer heeft kan je dit als voorschrijver wel manueel invoeren en dus toch elektronisch voorschrijven) · vluchtelingen · expats · buitenlanders, toeristen

+ Wat is een BIS-nummer?	
	<p>Het BIS-nummer is een uniek identificatienummer dat toegekend wordt aan personen die niet ingeschreven zijn in het rijksregister, maar die toch nauwe en stabiele relaties onderhouden met België in verschillende sectoren (sociale zekerheid, gezondheid, ...). In de context van de gezondheidscrisis is het INSZ (identificatienummer van de sociale zekerheid) een noodzakelijk identificatiemiddel in het kader van de voorschriften voor opsporingstesten voor COVID-19. Een INSZ kan bestaan uit :</p> <ul style="list-style-type: none"> - hetzij een rijksregisternummer (toegekend door het Rijksregister) - hetzij een BIS-nummer, toegekend door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan personen die geen rijksregisternummer hebben (dit BIS-nummer wordt opgeslagen in het BIS-register). <p>Artsen met een actief visum die niet over een medisch softwarepakket beschikken kunnen ook BIS-nummers aanmaken via volgende toepassing: https://www.ehealth.fgov.be/rnconsult/manage/</p>
Moet een bewijs van elektronisch voorschrift afgedrukt worden op een bepaald formaat?	
	<p>Nee, de voorschrijver kan het bewijs van elektronisch voorschrift evengoed op een A4-formaat afprinten. De grootte van de afdruk zal steeds hetzelfde zijn. Indien de voorschrijver het bewijs afprint op een A4-formaat dan zal er gewoon veel witruimte rondom het bewijs zijn.</p>
Een bewijs van een elektronisch voorschrift, wat is dat?	
	<p>Een arts die zijn patiënt elektronisch geneesmiddelen voorschrijft (via zijn software en de dienst Recip-e), levert niet langer een papieren voorschrift af, maar een bewijs dat een elektronisch voorschrift is afgeleverd. Dit bewijs bevat een streepjescode. Vervolgens scant de apotheker de streepjescode, waarna hij toegang krijgt tot het elektronisch voorschrift op het platform Recip-e. Enkel het elektronisch voorschrift is rechtsgeldig. De inhoud van het elektronisch voorschrift heeft voorrang op het bewijs, dat geen juridische waarde heeft en niet ondertekend is. Voor de apotheker is het bewijs slechts een technisch middel om toegang te krijgen tot het elektronisch voorschrift. Op het bewijs staat een streepjescode (de Recip-e streepjescode of RID). De arts mag niets met de hand toevoegen op het bewijs van elektronisch voorschrift. Is dat wel het geval, dan mag de apotheker hier geen rekening mee houden.</p>
Kan een elektronisch voorschrift geannuleerd worden?	
	<p>Ja, zowel de voorschrijver als de patiënt kunnen een elektronisch voorschrift verwijderen of annuleren. De voorschrijver kan dit doen vanuit zijn of haar softwarepakket. De patiënt kan zelf zijn of haar elektronisch voorschrift raadplegen en verwijderen op mijngezondheid.be. Bij de 'tegel' medicatie kan de patiënt doorklikken op de link 'openstaande medicatievoorschriften'. Hier zal de patiënt zijn openstaande elektronische voorschriften zien en kan de patiënt aan de rechterkant op het rode vuilbakje klikken om een voorschrift te verwijderen. (Klik om naar mijngezondheid.be te gaan.)</p>
Wanneer zal een therapeutische relatie met een apotheek aangemaakt worden?	
	<p>Wanneer de patiënt het voorschrift via zijn elektronische identiteitskaart of zijn rijksregisternummer zal afhalen zal de apotheker een therapeutische relatie moeten aanmaken. Deze duurt dan 15 maanden.</p>
Zal je voor meerdere medicaties afzonderlijke bewijzen van elektronisch voorschrift moeten afdrucken?	
	<p>Per medicatie zal er 1 voorschrift met RID (Recip-e identificator) zijn. Het zal echter wel mogelijk zijn om meerdere RID's op 1 blad papier te plaatsen.</p>

Kan iemand anders dan de patiënt, de arts en de apotheker de inhoud van het voorschrift inkijken?	
	Nee. Recip-e werkt met een beveiligde end-to-endversleuteling, waarbij een eID en een pincode nodig zijn om een therapeutische relatie met de patiënt aan te maken. Enkel de voorschrijvende arts, de patiënt en de apotheker kunnen het voorschrift (inclusief dosering en aanvullende instructies) inkijken
Hebben het RIZIV en de ziekenfondsen toegang tot de inhoud van het elektronisch voorschrift?	
	Tot op zekere hoogte. Net als bij het papieren voorschrift blijft het oorspronkelijke elektronische voorschrift geregistreerd bij de tarifieringsdienst. Als de controlediensten van de ziekenfondsen of het RIZIV een voorschrift willen inkijken, moeten ze contact opnemen met de tarifieringsdienst. Via Farmanet ontvangen de ziekenfondsen enkel wat de apotheker als voorschrift in het tarifieringsdossier heeft geregistreerd.
Kan ik bepaalde mededelingen doorgeven aan de apotheker?	
	Uiteraard. Als je een voorschrift uitschrijft, kan je een mededeling toevoegen voor een specifieke apotheker, bijvoorbeeld i.v.m. een zeldzame bereiding. Dat biedt geen enkele garantie omtrent de aflevering van het voorschrift. Bij de aflevering van het voorschrift kan de apotheker ook feedback teruggeven (beschikbaarheid van het geneesmiddel of dosering, met instemming van de patiënt).
Blijft het mogelijk om medicatie af te leveren vóór je over het voorschrift beschikt?	
	In principe mag de apotheker enkel medicatie afleveren als hij over een origineel voorschrift beschikt. In uitzonderlijke gevallen - in het belang van de patiënt en de continuïteit van de zorg, en met jouw instemming - kan een vervroegde aflevering van medicatie overwogen worden. De apotheker moet de aflevering dan in zijn software registreren onder de rubriek <i>Voorschrift vereist</i> . Eens de arts het geneesmiddel heeft voorgeschreven, kan de apotheker de vervroegde aflevering regulariseren door de RID-streepjescode te scannen op het bewijs van elektronisch voorschrift dat hij van de patiënt heeft gekregen.

2. Verplicht elektronisch voorschrijven

	<p>Sinds 1 januari 2020 is elektronisch voorschrijven via Recip-e verplicht. In enkele uitzonderlijke omstandigheden kan je toch voorschrijven op papier, namelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> · als de voorschrijver op 1 januari 2020 64 jaar was. · wanneer de voorschrijver op verplaatsing is zoals bij huisbezoeken, in WZC's of in het ziekenhuis. Op verplaatsing kan de voorschrijver geen bewijs van elektronisch voorschrift afprinten om mee te geven aan de patiënt. Het meegeven van dit bewijsje is nog steeds verplicht. Omwille van deze reden mag de voorschrijver op verplaatsing nog voorschrijven op papier. · bij overmacht. De meest voorkomende gevallen van overmacht zijn deze: <ul style="list-style-type: none"> a. Recip-e server in panne b. algemene panne bij het eHealth-platform c. het niet in het bezit zijn van het rijksregisternummer van de patiënt, bijvoorbeeld bij pasgeborenen, expats, buitenlandse toeristen...In de meeste gevallen is het echter wel mogelijk om een BIS-nummer aan te maken. Een BIS-nummer kan je aanmaken in je softwarepakket. Indien deze functionaliteit niet aanwezig is in het softwarepakket dan kan je volgende online toepassing gebruiken: https://www.ehealth.fgov.be/rnconsult/manage/
De patiënt / cliënt zijn eID is stuk (bv. de chip is onleesbaar). Wat doet hij best?	

	<p>Heeft de patiënt geen papieren bewijs van elektronisch voorschrift? Heeft hij een Smartphone?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hij kan dan surfen naar www.mijngezondheid.be en daar inloggen met ItsMe. Vervolgens kan hij onder 'MijnGeneesmiddelen' zijn openstaande voorschriften raadplegen. • Hij kan een app installeren op zijn Smartphone. Via deze app kan hij zijn voorschriften raadplegen (Helena en VoorschriftOpZak zijn real-time verbonden met Recip-e, zoals ook www.mijngezondheid.be) <p>= De apotheker kan vervolgens de barcode van het voorschrift inscannen.</p> <p>Heeft hij geen Smartphone? Is hij zijn eID vergeten (en is ze dus niet stuk)? Dan vraag je hem om terug te komen met zijn eID, tenzij de eID in de laatste 15 maanden in die apotheek reeds werd ingelezen. In dat laatste geval volstaat het rijksregisternummer. Is zijn eID stuk? Dan vraag je hem om een nieuwe eID op het stadhuis aan te vragen.</p> <p>Vraag natuurlijk ook dat hij bij het stadhuis langsgaat om zijn een nieuwe eID aan te vragen.</p>
--	--

eHealth / Recip-e werkt niet – systeem is plat

	<p>Dan hangt het er vanaf van de keuze van de patiënt bij de voorschrijver. Koopt de patiënt voor een papieren bewijs van elektronisch voorschrift? Op een papier staat zowieso de inhoud van het voorschrift, dus dat werkt altijd voor aflevering van geneesmiddelen. Dan kan je als apotheker op basis van het papieren bewijs de geneesmiddelen meegeven. Het papieren bewijs blijft bij jou. Vanaf dat het systeem terug werkt, kan je de status van de voorschriften waarop de afgeleverde geneesmiddelen stonden, ingeven in het systeem van Recip-e. Koopt de patiënt voor een digitaal bewijs van elektronisch voorschrift? Betreft het een App met real-time verbinding met Recip-e? Dan zal je bij een panne enkel toegang hebben tot het voorschrift als het reeds eerder werd gedownload, en als de App een tijdje deze downloads bijhoudt, en je dus tijdens die periode naar de apotheek gaat. Betreft het een App die geen real-time verbinding heeft met Recip-e maar waarin wel een foto van het voorschrift wordt genomen, dan heb je eigenlijk een digitaal bewijs op de SmartPhone van de patiënt, dat niet afhankelijk is van de panne. Op basis daarvan kan je de geneesmiddelen meegeven. Vanaf dat het systeem terug werkt, kan je de status van de voorschriften waarop de afgeleverde geneesmiddelen stonden, ingeven in het systeem. Koopt de patiënt voor geen bewijs van elektronisch voorschrift? Hij biedt zich aan met een eID of elektronisch voorschrift. Dan kan je de stappen volgen onder het digitale bewijs van elektronisch voorschrift. Want de ene mogelijkheid sluit de andere mogelijkheid niet uit.</p>
--	---

3. Geldigheidsduur

Bestaat de latere uitvoerbaarheidsdatum nog?

	<p>Het vakje voor een latere uitvoerbaarheidsdatum ('uitvoerbaar vanaf') van een voorschrift is sinds 1/11/2019 geen officieel onderdeel meer van het voorschriftmodel. Men spreekt nu wel over de term 'therapeutische instructie' om aan te geven vanaf wanneer de patiënt de medicatie mag innemen. Dit is vrije tekst waarbij de voorschrijver specifieke instructies voor de patiënt noteert. Een voorschrijver kan hier een latere uitvoerbaarheidsdatum specificeren, de apotheker dient deze instructie op te volgen.</p>
--	---

Hoelang is een papieren / elektronisch voorschrift geldig?

	<p>De geldigheidsduur en de terugbetalingstermijn is standaard 3 maanden min 1 dag, vanaf de datum waarop het voorschrift wordt opgesteld. De voorschrijver kan een kortere of langere geldigheidsduur bepalen van minimum 1 dag tot maximaal 1 jaar. Het vak 'uitvoerbaar vanaf' bestaat niet meer maar de voorschrijver kan wel uitstellen door een therapeutische instructie toe te voegen. Deze therapeutische instructie moet dan binnen de geldigheidstermijn van het voorschrift liggen.</p>
--	---

Vanaf wanneer zal er geen bewijs van elektronisch voorschrift meer nodig zijn?	
	Het bewijs van elektronisch voorschrift zal vanaf 15 september 2021 niet meer noodzakelijk zijn om voorschriften af te halen bij een apotheek. De patiënt zal dan op basis van bijvoorbeeld zijn rijksregisternummer of een app het voorschrift kunnen afhalen bij de apotheek. Het zal echter nog steeds mogelijk zijn om mét een papieren bewijs van elektronisch voorschrift te werken, maar het zal dus niet meer verplicht of nodig zijn.

4. Papierloos voorschrijven (dematerialisatie)

Wat is verschil voor een apotheker tussen het afleveren op basis van een eID en een papieren/digitale RID-code?	
	Indien de patiënt met de eID naar de apotheek gaat zal de apotheek op basis van de eID een therapeutische relatie aanmaken. Daardoor zal deze toegang krijgen tot alle openstaande voorschriften.

5. Reservatie (in 1 apotheek)

Hoe kan een patiënt een reservatie aanmaken?	
	Een patiënt kan een medicatie reserveren bij een apotheek via bijvoorbeeld mijngezondheid.be. Ook andere portalen zullen op termijn deze mogelijkheid inbouwen.
Kan een reservatie geannuleerd worden?	
	Een patiënt kan een reservatie annuleren via bijvoorbeeld mijngezondheid.be.

6. VISI-vlag (Visibility of privacy-vlag)

Wat is een VISI-vlag?	
	De VISI-vlag (kort voor 'visibility') is een privacy-vlag die gekoppeld is aan het elektronisch voorschrift en dat de zichtbaarheid van het voorschrift kan aanpassen. Zo kan een patiënt ervoor kiezen om zelf bepaalde medicatie alleen zichtbaar te maken voor een specifieke apotheek. Dit is voor een patiënt mogelijk via bijvoorbeeld mijngezondheid.be. Een patiënt kan ook aan de voorschrijver vragen om de VISI-vlag aan te zetten. Het verschil is dan dat het voorschrift meteen onzichtbaar wordt gemaakt voor alle apotheken. De patiënt zal zijn voorschrift in dat geval alleen kunnen afhalen aan de hand van een bewijs van elektronisch voorschrift (papier of digitaal).
Geldt de VISI-vlag voor alle medicatie op een voorschrift?	
	Een voorschrift zal slechts één medicatielijijn bevatten. Wanneer de VISI-vlag wordt aangezet voor één voorschrift zal dus de visibiliteit van de respectievelijke medicatielijijn aangepast worden.
Zal de VISI-vlag een impact hebben op de Sumehr, het medicatieschema en het GFD?	
	De VISI-vlag heeft voorlopig enkel een impact op het voorschrift, en dus niet op de zichtbaarheid van de medicatie in de SumEHR (of gezondheidssamenvatting), het medicatieschema en het Gedeeld Farmaceutisch Dossier (GFD).
Kan een apotheek de VISI-vlag uitzetten (op 'TOE' zetten)?	
	Nee, een apotheek kan de VISI-vlag niet uitzetten (op 'TOE' zetten). Enkel de patiënt of voorschrijver kan deze uitzetten.

7. Toelating

Wat is een stilzwijgende volmacht?	
	Via een stilzwijgende volmacht , geef je als patiënt 'stilzwijgend' jouw toelating dat iemand anders in jouw plaats geneesmiddelen bij de apotheek komt afhalen. Je geeft je rijksregisternummer mee aan de persoon die, in jouw plaats, jouw geneesmiddelen gaat afhalen. Vanaf 1/06/2021 is het zelfs niet meer nodig aan de apotheker een papieren of digitaal bewijs van elektronisch voorschrift voor te leggen. Dit dankzij de volledige dematerialisatie. Want jouw vaste (huis-) apotheker beschikt over de gegevens van zijn gekende patiënten. Vanaf dan heeft de apotheker op zich voldoende met het rijksregisternummer van de patiënt. Maar er is wel één belangrijke voorwaarde aan verbonden. Je moet zelf (als patiënt), op voorhand met je eID naar die apotheek in kwestie, geweest zijn. Dit zodat de apotheek jouw eID kan inlezen. Hierdoor ben je voor 15 maanden gekend binnen de apotheek. Na deze 15 maanden moet de apotheker jouw eID opnieuw inlezen om deze periode met 15 maanden te verlengen.
Hoe kan men gaan afhalen voor kinderen onder de 12 jaar?	
Is een toegang tot Recip-e mogelijk en is het dus mogelijk om zonder papier de elektronische voorschriften op te halen?	
	1) Isi+ werkt ook, rijksregisternummer en kaartnummer zijn beschikbaar (zie eHealth cookbook). Deze kaart wordt standaard uitgegeven onder de 12 jaar door de ziekenfondsen (kidsID is immers niet verplicht onder de 12 jaar). Deze kaart kan ook gebruikt worden voor wie dus geen KidsID heeft (onder de 12 jaar). 2) kidsID kan ook 3) toegang via ouders (zij hebben een wettelijke toegang tot de elektronische voorschriften van hun kinderen, bvb via mijngezondheid.be)
Wat als mijn eID niet werkt bij de apotheker?	
	Naast het inlezen van de eID is het ook mogelijk om manueel het rijksregisternummer en kaartnummer in te geven. Jouw software moet dit normaal voorzien (zie cookbook eHealth).
Volmachten – afhalen voor iemand anders in de apotheek	
	1) vandaag reeds mogelijk - vandaag kan de ouder via webApp inloggen als kind via mijngezondheid.be (e-ID of ITsMe nodig) - vandaag kan via mijngezondheid.be ook reeds een zorgmandaat worden aangemaakt. Hiermee deel je als patiënt wel het volledig medisch dossier. Dat is dus niet aan te raden (dat kan eventueel binnen het gezin, of bij mensen die je erg goed kent). 2) oplossing 1 blijft mogelijk – extra mogelijkheden vanaf eind 2021 - volmacht voor elektronisch voorschrift kan worden aangemaakt via patientkanalen (Apps) die rechtstreeks real-time verbonden zijn met Recip-e (MijnGeneesmiddelen app, andere Apps moeten aanvraag indienen en dit implementeren). - ouder kind relatie via patientApps opvragen --> voorschriften van kinderen ophalen - zorgvolmacht zal ook via patientApps kunnen worden aangemaakt De apotheker zal dan in staat zijn om ook op te vragen welke volmachthouders voor jou kunnen optreden en voor welke patiënten je als volmachtergever kunt afhalen. Tevens zal de volmacht houder zowel met een App als zijn/ haar eID medicatie voor iemand anders (volmachtgever) kunnen gaan afhalen.